

Apunts

ANTIDOPATGE

Bloc General I - Marc Institucional
(EFPEM)

1.	HISTÒRIA DEL DOPATGE I LA SEVA LLUITA.....	3
2.	LA LLUITA CONTRA EL DOPATGE EN L'ESPORT:	7
	2.1 QUI ÉS QUI EN AQUESTA LLUITA?	7
	2.2 CODI MUNDIAL ANTIDOPATGE	8
3.	MARC LEGISLATIU ANTIDOPATGE:	9
	3.1 MARC LEGISLATIU ANTIDOPATGE INTERNACIONAL	9
	3.2 MARC LEGISTALITU ANTIDOPATGE A ANDORRA	10
4.	CONSEQÜÈNCIES DEL DOPATGE	14
	4.1 CONSEQÜÈNCIES PER A LA SALUT.....	14
	4.2 CONSEQÜÈNCIES SOCIALS.....	14
	4.3 CONSEQÜÈNCIES ECONÒMIQUES.....	14
	4.4 CONSEQÜÈNCIES LEGALS	14
5.	EL PROCÉS DE CONTROL DE DOPATGE.....	15
6.	LOCALITZACIÓ DELS ESPORTISTES.....	17
7.	AUTORITZACIONS D'ÚS TERAPÈUTIC	17
8.	ADAMS.....	18

1. HISTÒRIA DEL DOPATGE I LA SEVA LLUITA

Es creu que la paraula "**dope**" té el seu origen en el llenguatge sud-africà "Dope" una beguda alcohòlica primitiva que s'utilitzava com a estimulants en les danses cerimonials.

En el context esportiu actual, s'entén per dopatge l'ús, per part dels atletes, de substàncies o mètodes prohibits per obtenir un millor rendiment esportiu.

Encara que el terme "dopatge" va aparèixer per primera vegada en un diccionari anglès al 1879, l'ús de drogues ha estat evident a través de la història de l'esport.

Ja al 800 AC, els grecs havien incorporat l'esport al seu estil de vida i tenia la mateixa importància que el costum de cultura o religió. Els festivals atlètics eren comuns en el calendari grec. En aquesta època, la naturalesa de la pràctica esportiva tenia com objectiu una naturalesa artística i també com un mitjà per a la preparació de futurs soldats per les batalles.

Les celebracions atlètiques, eren també una forma per establir una imatge de força a nivell: econòmic i polític de les àrees o regions.

Al voltant de l'any 400 AC, l'esport va aconseguir un estatus a la vida social de Grècia similar, si no major, al lloc que ocupa en la societat actual. L'esport era a l'ordre del dia i els guanyadors obtenien premis de gran valor pels seus resultats. Això va fer que aparegués un nou estil de vida, "**l'esportista**". Un personatge que ja no només practicava esport sinó que a més per fer-ho n'obtenia un salari, fet que va portar a un punt d'inflexió i va fer desaparèixer la competició des del punt de vista d'aficionat.

Les escriptures de l'època de Plató, revelen que el valor d'una victòria en les antigues olimpíades era equivalent a gairebé mig milió de dòlars; complementat per altres recompenses com aliments, cases, exempcions d'impost i el permís per no haver de fer el servei militar.

Però el professionalisme i la comercialització en general d'alguns sectors, moltes vegades condueixen en última instància a la corrupció. El suborn i l'engany van arribar a ser comuns i els competidors van començar a utilitzar substàncies que poguessin millorar el seu resultat com per exemple d'extractes de fongs o plantes.

Actualment, l'activitat esportiva s'ha convertit gradualment en un "**gran negoci**" que aporta també entreteniment, llocs de feina i lucre.

Al llarg de la història, l'esport també ha anat evolucionant cap una institucionalització fent que l'èxit sigui altament valorat i portant a que la pressió creixi en l'esportista no només a assolir bons resultats sinó a buscar ser els millors.

Abans de la implementació dels programes de mostreig a finals del 1960, l'ús de substàncies dopants per part dels atletes, era acceptat dins la comunitat esportiva internacional.

Encara que l'ús de substàncies estava en boca de tothom tant en els Jocs d'Hèlsinki l'any 1952 com també en els Jocs Olímpics de Melbourne en 1956, els països que participaven normalment en aquestes competicions, van començar a preocupar-se en veure el que estava causant a nivell de salut, el consum d'aquestes substàncies en els individus i l'esport.

L'any 1960, data significativa en l'inici de la lluita contra el dopatge, va tenir lloc el Consell d'Europeu on un grup de 21 països de l'Europa Occidental, va publicar una resolució contra l'ús de substàncies dopants en l'esport. Aquest fet va fer que comencés a canviar l'acceptació que hi havia a prendre substàncies dopants i començar a desenvolupar-ne la lluita.

França va emetre una legislació nacional antidopatge al 1963, i Bèlgica va fer el mateix l'any 1965. L'impacte d'aquests programes, va ser relativament petita però arrel de la mort televisada de ciclista Tommy Simpson al Tour de França el 1967, el Comitè Olímpic Internacional (COI) es va vincular activament en les iniciatives internacionals de lluita contra el dopatge.

Va crear la Comissió Mèdica al 1967 i les primeres mostres antidopatge es van prendre en els Jocs de Mèxic en 1968. Aquesta comissió va proporcionar al COI la primera relació de substàncies prohibides on hi apareixien estimulants, bloquejadors-beta, analgèsics, narcòtics, diürètics, agents anabòlics, hormones glicoproteíniques, i substàncies anàlogues. Les pràctiques de dopatge farmacològic i a través de la sang, així com la manipulació química i física també van ser prohibides.

Els governs i les organitzacions esportives nacionals i internacionals van continuar implementant les iniciatives antidopatge des de finals del 1960 i durant 1970 i la presa de mostres antidopatge es va fer més comú en les competicions esportives d'alt nivell.

Desafortunadament, el fet que els programes antidopatge estiguessin funcionant, no garantia la seva efectivitat. La possibilitat de detectar resultats positius era limitada no només per la manca d'una tecnologia més moderna, sinó perquè els atletes van aprendre ràpidament com evadir el sistema. Això incloïa intents de substituir les mostres d'orina i la suspensió de l'ús de les substàncies dopants amb un temps suficient abans de les competicions perquè no sortís cap traça en la mostra i d'aquesta manera

poder encobrir el positiu. A més, durant entre 1970 i 1980 la tasca es va complicar per les sospites de pràctiques de dopatge patrocinades pels governs d'alguns països.

Però al 1983, les estratègies d'anàlisi de les mostres van avançar de forma important en quant als procediments analítics que es van perfeccionar. La introducció de la cromatografia de gasos i l'espectrometria de masses van permetre obtenir resultats més fiables. Va ser aquest mateix any que amb aquest avenç que es va poder descobrir el famós escàndol dels Jocs Panamericans de Caracas, on nombrosos atletes van donar positius en les seves mostres i molts altres van abandonar per evitar ser descoberts.

El COI va establir un conjunt de procediments i estàndards per als laboratoris i d'aquesta manera van assegurar que les anàlisis de les mostres fossin tractades d'una manera uniforme i efectiva.

Després dels esdeveniments que van sacsejar el món del ciclisme l'estiu de 1998, el Comitè Olímpic Internacional va decidir convocar una Conferència Mundial sobre Dopatge, reunint totes les parts implicades en la lluita contra el dopatge.

La Primera Conferència Mundial sobre Dopatge a l'Esport celebrada a Lausana, Suïssa, el 2-4 de febrer de 1999, va tenir com a resultat la Declaració de Lausana sobre el dopatge a l'esport. Aquest document preveia la creació d'una agència internacional antidopatge independent que estès operativa per als Jocs de la XXVII Olimpíada de Sydney el 2000.

Segons els termes de la Declaració de Lausana, l'Agència Mundial Antidopatge (WADA/AMA en català) es va constituir el 10 de novembre de 1999 a Lausana per tal de promoure i coordinar la lluita contra el dopatge en l'esport internacional. L'AMA es va constituir sota la iniciativa del COI amb el suport i la participació d'organitzacions intergovernamentals, governs, autoritats públiques i altres organismes públics i privats que lluitessin contra el dopatge en l'esport. Actualment, l'agència està formada per representants tant del món del moviment olímpic com d'autoritats públiques.

Cap on s'orienta el futur del dopatge: Dopatge genètic

Gràcies a la investigació mèdica i l'evolució en la tecnologia, han aparegut estudis sobre els tractaments genètics en algunes malalties. És ben sabut que alguns esportistes ja estan al corrent d'aquets estudis i de la possibilitat d'utilitzar un tractament genètic per millorar el rendiment atlètic.

Va ser al març del 2002, quan l'AMA va organitzar el primer taller sobre el dopatge genètic al Banbury Center de Nova York. Experts, científics, persones especialitzades en ètica, esportistes, representants del moviment olímpic i membres de governs van

estudiar el problema i van concloure que hi havia moltes possibilitats que aquesta tècnica és comencés a utilitzar en el món del dopatge en un futur pròxim.

Sota aquesta directriu, va decidir-se incloure el dopatge genètic en la llista de substàncies i mètodes prohibits l'any 2003, definit com l'ús no terapèutic de cèl·lules, gens, elements genètics o de la modulació d'expressió genètica que tingui la capacitat de millorar el rendiment esportiu. A més, al 2004 l'AMA va crear un grup d'experts sobre dopatge genètic. La tasca del grup és estudiar els últims avenços en el camp dels tractaments genètics i analitzar-ne els resultats, estudiar també els mètodes per detectar el dopatge i analitzar el resultat dels projectes d'investigació que fa l'AMA en aquesta àrea.

Durant els anys 2005, 2008 i 2013 l'AMA ha estat organitzant diferents simposis sobre dopatge genètic fins acabar creant un grup d'experts en dopatge genètic que es reuneixen regularment.

2. LA LLUITA CONTRA EL DOPATGE EN L'ESPORT:

2.1 QUI ÉS QUI EN AQUESTA LLUITA?

En aquesta secció s'inclou una descripció general dels participants en la lluita contra el dopatge en l'esport.

L'objectiu és que els esportistes de tot el món es beneficiïn dels mateixos protocols i de la mateixa protecció antidopatge, independentment de l'esport, la nacionalitat o el país on es facin els controls.

QUI ÉS QUI EN L'ANTIDOPATGE?

AMA	És una organització internacional i independent, reconeguda per les autoritats públiques i el moviment olímpic, que supervisa la lluita mundial contra el dopatge en l'esport i custodia el Codi mundial antidopatge (el Codi). L'AMA controla i treballa conjuntament amb una xarxa de participants, cadascun amb responsabilitats i rols específics.
CODI	És el document bàsic que harmonitza les polítiques, normes i regulacions antidopatge a les organitzacions esportives i entre les autoritats públiques de tot el món. Funciona conjuntament amb sis estàndards internacionals que pretenen fomentar la coherència entre les organitzacions antidopatge en diverses àrees: proves; laboratoris; Exempcions d'ús terapèutic (EST); la llista de substàncies i mètodes prohibits; la protecció de la privacitat i informació personal; i Compliment del codi per part dels signants.
UNESCO I CONVENIS	La UNESCO (Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura) és la responsable del desenvolupament i la implementació, juntament amb els governs nacionals, del Conveni internacional contra el dopatge en l'esport (el Conveni). Nombrosos governs no poden estar legalment lligats a un document no governamental com el Codi. Els governs van elaborar i van adoptar respectivament el Conveni per alinear les seves polítiques domèstiques amb el Codi. El primer tractat universal contra el dopatge en l'esport va entrar en vigència el febrer del 2007. Els governs ara el ratifiquen de manera individual.
COMITÈ OLÍMPIC INTERNACIONAL I COMITÈ PARALÍMPIC	El Comitè Olímpic Internacional (COI) i el Comitè Paralímpic Internacional (CPI) són responsables del procés de control, segons el Codi, durant els Jocs Olímpics i Paralímpics, respectivament, i de la sanció a les persones que cometen una infracció de les normes antidopatge durant els Jocs. El COI, en representació del moviment esportiu, proporciona la meitat del pressupost de l'AMA. En compliment del Codi, les federacions esportives internacionals (FI) i totes les altres organitzacions esportives han de seguir aquests tres passos: acceptació, implementació i aplicació del Codi.
TRIBUNAL D'ARBITRATGE DE L'ESPORT (TAS)	El Tribunal d'Arbitratge de l'Esport (TAS) és una institució independent de qualsevol organització esportiva que ofereix serveis per facilitar la solució de disputes relacionades amb l'esport, mitjançant l'arbitratge o la mediació a través de la reglamentació procedimental adaptada a les necessitats específiques del món esportiu.

ALTRES ORGANITZADORS D'ESDEVENIMENTS IMPORTANTS	Com a organismes d'administració en esdeveniments esportius importants, com jocs continentals i esdeveniments multiesportius, s'espera que els organitzadors d'esdeveniments importants implementin programes antidopatge juntament amb el Codi.
LABORATORIS ACREDITATS PER L'AMA	Els laboratoris que poden analitzar les mostres dels controls de dopatge, d'acord amb el Codi, han d'assolir i mantenir l'acreditació de l'AMA, segons els criteris establerts en l'Estàndard internacional per als laboratoris (ISL) i els documents tècnics que s'hi relacionen.
ORGANITZACIONS ANTIDOPATGE NACIONALS I REGIONALS (ONAD)	Les organitzacions nacionals antidopatge (ONAD) són responsables de fer els controls als esportistes dins i fora de les competicions i als esportistes d'altres països que resideixen en l'àmbit nacional, i d'avaluar les infraccions i impartir educació sobre antidopatge.
GOVERNS	Les responsabilitats del govern pel que fa al dopatge són moltes. Faciliten el control del dopatge i donen suport als programes nacionals de control; encoratgen l'ús de les "pràctiques recomanades" en les etiquetes pel que fa a la comercialització i la distribució de productes que poden contenir substàncies prohibides; retenen el suport financer de tots els que participen en el dopatge o hi donen suport; prenen mesures contra l'elaboració i el tràfic; encoratgen la implementació dels codis de conducta per a professions relacionades amb l'esport i l'antidopatge, i financen l'educació i investigació sobre l'antidopatge. Els governs nacionals també són responsables de ratificar, acceptar i aprovar el Conveni de la UNESCO o accedir-hi, i implementar-lo en el seu territori. S'espera que els governs paguin a l'AMA per la seva participació, cosa que representa un 50% del total dels seus fons.
COMITÈ OLÍMPIC NACIONAL (CON), COMITÈ PARALÍMPIC NACIONAL (CPN) I FEDERACIONS NACIONALS (FN)	Les normes del COI i el CPI exigeixen que els comitès olímpics nacionals (CON) i els comitès paralímpics nacionals (CPN) acceptin implementar el Codi. En cas que no hi hagi una ONAD, el CON ha de complir el rol d'ONAD al país.

2.2 CODI MUNDIAL ANTIDOPATGE

El Codi és el document fonamental i universal sobre el qual es basa el Programa Mundial Antidopatge. El seu propòsit és avançar en l'esforç antidopatge mitjançant l'harmonització universal dels elements antidopatge bàsics. Busca ser un document prou específic per aconseguir una harmonització en temes que requereixin ser uniformitat, però prou general en altres àmbits per permetre la flexibilitat de l'aplicació dels principis antidopatge acordats. El Codi ha estat redactat considerant els principis de proporcionalitat i drets humans.

Va ser al Gener del 2003 quan es va aprovar el primer codi a Copenhaguen, durant la Segona Conferència Mundial sobre Dopatge a l'Esport. En aquell moment, l'AMA es comprometia a garantir que el Codi seria un document viu, sotmès a revisions periòdiques. Seguint aquest compromís, el febrer del 2006 i el novembre del 2011, el consell de la fundació de l'AMA va iniciar els processos de revisió i es van incorporar les modificacions als codis 2009 i 2015 respectivament.

Així com els codis del 2004 i 2009 van abordar les qüestions del seu temps, el Codi del 2015 respon als reptes actuals i continua proporcionant solucions consistents, senzilles i justes que

uneixen totes les organitzacions de la comunitat antidopatge en la seva visió per afrontar el desafiament del dopatge i protegir els drets dels esportistes nets.

Implementació del Codi

Els signataris del Codi han de garantir que les seves reglamentacions i polítiques d'antidopatge compleixin els articles obligatoris i altres principis. L'AMA ofereix assistència als signataris en revisar les normes antidopatge, per tal de garantir el compliment del Codi, i, si no és el cas, ofereix assistència per resoldre la situació.

Procés de revisió del Codi 2021

El 16 de novembre de 2017, el consell de la fundació de l'AMA va iniciar el procés de revisió del codi 2021, que també va suposar una revisió simultània dels estàndards internacionals repartit en diferents fases implicant a totes les parts interessades:

- Circulació de diversos esborranys de les modificacions del Codi proposades.
- Presentació d'un projecte final de Codi per explicar als implicats.
- Aprovació del CODI i modificacions en els Estàndards internacionals com incloure l'educació o el control de resultats com estàndards nous en la Conferència Mundial sobre Dopatge a l'Esport, que celebrada el novembre del 2019 a Katowice, Polònia.
- Entrar en vigor del nou CODI l'1 de gener del 2021.

3. MARC LEGISLATIU ANTIDOPATGE:

3.1 MARC LEGISLATIU ANTIDOPATGE INTERNACIONAL

• Declaració de Copenhagen

Els governs van elaborar i van acceptar la Declaració de Copenhagen durant la segona Conferència mundial sobre el dopatge en l'esport que es va celebrar a Copenhagen (Dinamarca) el març del 2003.

La Declaració de Copenhagen és el document polític mitjançant el qual els governs van signar el seu suport a l'AMA i en què es manifesta la intenció de reconèixer i implementar formalment el Codi (Agència Mundial Antidopatge, 2003). Aquesta iniciativa va ser el primer pas que van fer els governs cap a la preparació del Conveni internacional contra el dopatge en l'esport (el Conveni).

• Conveni de la UNESCO

El Conveni internacional contra el dopatge en l'esport (el Conveni) és el primer tractat mundial contra el dopatge en l'esport. Es va adoptar de manera unànime durant la 37a Conferència general de la UNESCO el 19 d'octubre del 2005, i va entrar en vigència l'1 de febrer del 2007, després de la 30a ratificació.

Per què la UNESCO? Tal com s'ha dit anteriorment, diversos governs no podien estar legalment relacionats amb el Codi, ja que és un document no governamental. Per tant, els governs van acordar que calia un conveni internacional. L'objectiu de la UNESCO és contribuir a la pau i a la

seguretat en promoure la col·laboració entre nacions a través de l'educació, la ciència i la cultura. El novembre del 2003, l'Assemblea General de l'ONU va prendre una mesura pel que fa a l'esport com a mitjà per estimular l'educació, la salut i la pau.

- **Conveni del Consell d'Europa**

El Conveni contra el dopatge és el tractat que han ratificat els membres del Consell d'Europa per tal de reforçar la seva cooperació amb vista a reduir i, a termini, eliminar el dopatge en l'esport considerant els valors ètics a través de les diferents disposicions del conveni. Es comprometen a prendre, en el límit de les normes constitucionals de cada país, les mesures necessàries per fer-ho. Es va obrir a signatura a Estrasburg el 16 de novembre de 1989.

3.2 MARC LEGISTALITU ANTIDOPATGE A ANDORRA

- **Llei 3/2016, del 10 de març, de creació de l'Agència Andorrana Antidopatge**

Avui el dopatge s'ha estès més enllà de la competició esportiva i és present també en l'esport de lleure, cosa que agreuja les conseqüències negatives d'aquesta pràctica tan allunyada dels valors de l'esport, com l'honestedat, la recerca de l'excel·lència del talent propi, l'educació, la diversió i l'esforç per a unes pràctiques de vida sana, i fa més complexa la tasca que han de complir les polítiques i els programes antidopatge.

A Andorra la Llei de l'esport, del 30 de juny de 1998, va ser la primera eina per afrontar el dopatge.

Més endavant, l'any 2005, es va adoptar el Reglament sobre el control del dopatge esportiu, que va establir els mecanismes per articular una política coordinada, integrada i participada per institucions públiques i privades. Efectivament, aquell Reglament va crear un òrgan administratiu adscrit al ministeri competent en matèria d'esports, anomenat Comissió Estatal Antidopatge, amb la funció d'elaborar un pla integral i d'implementar una política activa de lluita contra el dopatge. Aquest desplegament legislatiu i reglamentari va ser completat amb l'adhesió del nostre país al Conveni contra el dopatge el 2006 i al Conveni internacional contra el dopatge en l'esport el 2008. I aquell mateix any Andorra va signar el Codi mundial antidopatge.

Des que va entrar en vigor l'1 de gener del 2004, el Codi ha demostrat ser una eina eficaç en l'harmonització dels esforços de lluita contra el dopatge a tot el món, i un gran nombre de governs i organitzacions esportives l'han adoptat com a eina fonamental de les seves polítiques i els seus programes. L'aprovació del Codi ha donat lloc a avenços importants, com ara en matèria d'establiment de regles i d'aclariment de responsabilitats dels diversos socis de la lluita contra el dopatge.

Amb la Llei 3/2016, Andorra fa un pas endavant en la lluita contra el dopatge creant l'Agència Andorrana Antidopatge com a òrgan nacional independent de lluita contra el dopatge i interlocutor de l'Agència Mundial Antidopatge. L'Agència Andorrana serà l'encarregada, entre altres funcions, de signar i aplicar les actualitzacions del Codi mundial antidopatge i de desenvolupar el Pla nacional de lluita contra el dopatge.

Àmbit d'aplicació

Aquesta Llei és aplicable a tots els practicants d'esport de les federacions nacionals, tècnics i directius i, en general, a tot el personal de suport als esportistes.

Creació de l'Agència Andorrana Antidopatge

- Es crea l'Agència Andorrana Antidopatge com a organisme públic amb personalitat jurídica pròpia, independent de les administracions públiques i amb plena capacitat d'obrar.
- L'Agència Andorrana Antidopatge és l'òrgan nacional de lluita contra el dopatge i interlocutor de l'Agència Mundial Antidopatge.
- L'Agència Andorrana Antidopatge assumeix les funcions i les competències de la Comissió Estatal Antidopatge, creada pel Reglament sobre el control del dopatge esportiu, del 18 de maig del 2005, i s'encarrega d'adoptar les normes que s'han de seguir per iniciar, aplicar o fer complir qualsevol part del procés de control del dopatge.
- En matèria de lluita contra el dopatge es reconeix l'Agència Andorrana Antidopatge com a organisme responsable de desenvolupar el Pla nacional de lluita contra el dopatge de conformitat amb el Codi mundial antidopatge.

Funcions de l'Agència Andorrana Antidopatge

Les funcions de l'Agència Andorrana Antidopatge es desenvolupen de manera independent de l'Administració pública i són, entre d'altres, les que li corresponen d'acord amb el Codi mundial antidopatge i amb les lleis:

- Signar el Codi mundial antidopatge a Andorra i vetllar perquè es compleixin les disposicions del Codi.
 - Adoptar i posar en pràctica regles i polítiques antidopatge conformes al Codi mundial antidopatge i als estàndards internacionals de l'Agència Mundial Antidopatge.
 - Col·laborar amb altres organitzacions i agències nacionals competents i altres organitzacions antidopatge.
 - Fomentar la realització de controls recíprocs entre les organitzacions nacionals antidopatge.
 - Promoure la recerca en matèria d'antidopatge.
 - Elaborar i dur a terme un pla integral de lluita contra el dopatge.
 - Totes les altres funcions que el Codi mundial antidopatge li atribueixi.
-
- [Decret 13 de desembre del 2018 pel qual es fa pública la modificació del Reglament de règim intern de l'Agència Andorrana Antidopatge \(AGAD\) aprovat pel Consell de l'Agència Andorrana Antidopatge](#)

El primer decret pel qual es feia públic el Reglament intern de l'Agència Andorrana Antidopatge aprovat pel Consell de l'AGAD, l'11 d'abril del 2016. El 13 de desembre de 2018 va publicar-se de nou amb diferents modificacions.

Aquest Reglament regula el funcionament intern de l'Agència Andorrana Antidopatge. Aquesta Agència és l'organització nacional antidopatge a Andorra amb jurisdicció exclusiva i automàtica a escala nacional en matèria antidopatge.

Els òrgans de l'Agència Andorrana Antidopatge (AGAD) són:

- Consell de l'Agència Andorrana Antidopatge
- Comissió Executiva de l'Agència Andorrana Antidopatge
- Direcció de l'Agència Andorrana Antidopatge per una durada de sis anys renovable a la fi de cada període.

Competències dels òrgans de l'AGAD

El Consell de l'Agència Andorrana Antidopatge

- a. És l'òrgan responsable de vetllar perquè l'Agència Andorrana Antidopatge executi les tasques que li han estat atribuïdes per la Llei 3-2016, així com pel Codi mundial antidopatge.
- b. Vetllar perquè l'Agència Andorrana Antidopatge executi les tasques que li han estat atribuïdes per la Llei 3/2016 de creació de l'Agència i pel Codi mundial antidopatge.
- c. Aprovar el projecte de pressupost anual presentat per la Direcció Executiva de l'Agència Andorrana Antidopatge.
- d. Per raó de la seva estructura, reforçar la coordinació i l'intercanvi d'informacions entre els ministeris i els col·lectius implicats en la prevenció i en la lluita contra el dopatge.

La Comissió Executiva

- a. Elaborar i executar el programa de controls de dopatge anual.
- b. Realitzar les accions preventives per lluitar contra el dopatge.
- c. Elaborar informes sobre les qüestions que li sol·liciti el Consell de de l'Agència Andorrana Antidopatge.

Funcionament del Consell

El Consell de l'AGAD es reuneix en sessió ordinària convocada pel president una vegada l'any, durant el primer trimestre. En aquesta sessió ha d'aprovar el pressupost de l'Agència per a l'any següent.

Es reuneix també en sessió extraordinària quan el president ho considera oportú o per la demanda expressa d'un terç dels seus membres o a petició de la Direcció Executiva de l'Agència per discutir qüestions de l'ordre del dia.

Reglament de la Comissió de Disciplina contra el Dopatge

En el marc de la lluita contra el dopatge, es crea un òrgan denominat Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD).

La jurisdicció antidopatge és totalment independent dels altres òrgans de l'AGAD.

La Comissió de Disciplina contra el Dopatge

La CDD, amb exclusió de tota altra jurisdicció esportiva, és competent per conèixer de les infraccions de les regles antidopatge tal com estan establertes al Codi antidopatge promulgat per l'Agència Mundial Antidopatge (AMA).

Aquesta competència s'exerceix amb reserva de la del tribunal arbitral per a l'esport per als esportistes i els esdeveniments internacionals que són competència de la seva jurisdicció.

Jurisdicció de la Comissió de Disciplina contra el Dopatge

L'Agència Andorrana Antidopatge sotmet l'al·legació sobre una infracció de les Regles antidopatge a la Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD), per a audiència i decisió, quan, després de notificar a un esportista o, si escau, a una altra persona la comissió d'una infracció de les Regles antidopatge, l'esportista o l'altra persona no renuncia a l'audiència de la Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD) en el sentit de l'article 7.10.1 o de l'article 7.10.2 de les Regles antidopatge.

També poden recórrer a la Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD):

- L'esportista o, si escau, l'altra persona contra la qual l'Agència Andorrana Antidopatge (AGAD) hagi dictat una mesura de suspensió provisional, en les condicions establertes a les Regles antidopatge i al Reglament de la Comissió de Disciplina contra el dopatge.
 - L'esportista a qui l'Agència Andorrana Antidopatge (AGAD) hagi denegat l'atorgament d'una autorització d'ús terapèutic (AUT), en les condicions establertes a les Regles antidopatge i al Reglament de la Comissió de Disciplina contra el dopatge.
- **Decret 13 de desembre del 2018 pel qual es fa públic el Reglament de la Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD)**

Decret pel qual es crea la Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD) que actua independentment de qualsevol altre organisme, entitat o institució, encarregat de conèixer de les possibles infraccions de les Regles antidopatge un cop dut a terme el procediment de gestió de resultats per l'Agència Andorrana Antidopatge.

La Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD) es pot dotar d'un reglament de funcionament intern, amb reserva de les disposicions que figuren a continuació. Es compon de quatre membres i un secretari, nomenats per la Direcció de l'Agència Andorrana Antidopatge per raó de la seva aptitud per examinar els casos amb total equitat i imparcialitat.

Les competències de la Comissió de Disciplina contra el Dopatge

- La Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD), amb exclusió de tota altra jurisdicció esportiva, és competent per conèixer de les infraccions a les Regles antidopatge, d'acord amb el Codi mundial antidopatge.
- Aquesta competència s'exerceix amb reserva de la del Tribunal Arbitral per a l'Esport (TAS) per als esportistes i els esdeveniments internacionals que són competència de la seva jurisdicció, d'acord amb les Regles antidopatge i el Codi mundial antidopatge.
- La Comissió de Disciplina contra el Dopatge (CDD) també és competent per conèixer dels recursos contra una decisió de l'Agència Andorrana Antidopatge (AGAD), mitjançant el Comitè encarregat d'estudiar les demandes d'atorgament o de reconeixement de les autoritzacions d'ús terapèutic (CAUT), sobre una sol·licitud

d'autorització d'ús terapèutic i també sobre una decisió de suspensió provisional (llevat de la decisió a què fa referència l'article del 7.9.3.1 de les Regles antidopatge) després d'una audiència preliminar de la mateixa Comissió.

4. CONSEQÜÈNCIES DEL DOPATGE

4.1 CONSEQÜÈNCIES PER A LA SALUT

- **Salut física:** en funció del tipus de substància, la dosi i la regularitat de la seva administració, el dopatge pot tenir efectes secundaris molt greus per a la salut. Alguns dels danys infligits a l'organisme no tenen marxa enrere i poden, fins i tot, posar en perill la vida dels esportistes.
- **Salut mental:** algunes substàncies prohibides no només produeixen efectes secundaris físics, sinó que també poden modificar i perjudicar la psique de les persones. L'agressivitat, l'ansietat i les al·lucinacions i, fins i tot, les psicosis cròniques són alguns dels efectes demostrats que pot produir el dopatge.

4.2 CONSEQÜÈNCIES SOCIALS

Les repercussions negatives dels controls de dopatge amb resultat positiu poden afectar els esportistes de per vida: el dopatge no només implica un risc per a la salut, sinó també la pèrdua de l'admiració, el respecte i la credibilitat. Una vegada que s'ha registrat un positiu, els resultats negatius obtinguts a posteriori solen ser qüestionats pels mitjans de comunicació i l'entorn de l'atleta. La mala reputació perdura en la consciència col·lectiva; l'esportista es queda sol. Els que es dopen no només enganyen els altres sinó també a si mateixos.

4.3 CONSEQÜÈNCIES ECONÒMIQUES

La violació de les normes antidopatge, sobretot en l'esport d'elit, pot tenir com a conseqüència la imposició de multes i l'obligació de tornar diners de patrocinadors i premis. Les sancions que s'imposen per violacions de les regles consisteixen en la retirada de la llicència i la prohibició de participar en qualsevol competició de qualsevol disciplina o esport mentre duri la sanció. Aquells esportistes que tenen prohibit dedicar-se a la seva disciplina durant diversos anys o per sempre ja no poden guanyar-se la vida de la mateixa manera i, en el pitjor dels casos, arriben a endeutar-se, ja que han de seguir pagant les seves despeses corrents o, fins i tot, tornar elevades sumes de diners.

4.4 CONSEQÜÈNCIES LEGALS

El dopatge pot tenir serioses conseqüències legals: les persones relacionades amb el dopatge poden patir penes que els allunyin de per vida de les competicions esportives i els entrenaments federats. Quan s'estableix per primera vegada que un esportista s'ha dopat, generalment se li prohibeix exercir la seva activitat durant diversos mesos.

Si torna a incomplir les disposicions antidopatge, el més probable és que no pugui tornar a practicar esport professionalment en la seva vida. En el cas del futbol, si es detecten positius en un equip tot el conjunt pot quedar desqualificat. Al Mundial de 1994 als Estats Units, Diego Armando Maradona va haver d'abandonar el torneig perquè va donar positiu per efedrina. En alguns països, els que es dopen poden, fins i tot, ser jutjats fora de l'àmbit esportiu i arribar a ser castigats amb penes de presó.

5. EL PROCÉS DE CONTROL DE DOPATGE

Els termes procés de control de dopatge i procés d'obtenció de mostres generalment s'utilitzen de manera indistinta. Tanmateix, hi ha una lleu diferència en la manera com s'han d'utilitzar aquests termes. El procés de control de dopatge inclou la selecció de l'esportista, la notificació a l'esportista, l'obtenció de la mostra, el lliurament de les mostres al laboratori acreditat o aprovat per l'Agència Mundial Antidopatge (AMA) i el procés de gestió dels resultats, mentre que l'obtenció de mostres simplement inclou la recollida de mostres de sang o orina d'un esportista. El procés del control de dopatge es duu a terme de conformitat amb el que s'indica en el Codi mundial antidopatge (el Codi) i l'Estàndard internacional per a controls i investigacions (EICI).

Tipus de mostres

Actualment, hi ha dos tipus de material biològic que els laboratoris acreditats i aprovats per l'AMA poden analitzar per a finalitats de control de dopatge: l'orina i la sang.

En general, les mostres d'orina s'obtenen per analitzar la majoria de les substàncies prohibides i, en la majoria dels casos, les mostres de sang s'obtenen i s'utilitzen per detectar determinades substàncies, com l'hormona de creixement (GH) i CERA (Continuous erythropoietin receptor activator), estimulador dels receptors d'eritropoetina (EPO).

Control en competició i fora de competició

Amb relació al control en competició, se selecciona l'esportista per a un control en una competició específica (és a dir, universiades, campionats nacionals, Jocs Olímpics, copes del món...).

Els esportistes se seleccionen per al control segons les regulacions de la federació internacional (FI) pertinent o l'organisme que regula l'esdeveniment. Aquests criteris poden incloure la posició en finalitzar l'esdeveniment (per exemple, els quatre primers llocs), la selecció aleatòria o un control específic.

Quant al control fora de competició, en canvi, l'esportista se sotmet al control fora d'un esdeveniment i es pot dur a terme en qualsevol moment o lloc, sense avisar l'esportista. Això significa que els esportistes poden ser sotmesos a control a casa seva, als centres d'entrenament, als llocs de feina o en qualsevol altre lloc. Les OAD decideixen quan i on sotmeten l'esportista a control.

Per fer el control fora de competició, se sol·licita a alguns esportistes que proporcionin informació actualitzada i exacta sobre la seva localització diària. Aquesta informació inclou detalls que ajudaran l'agent de control de dopatge (ACD) a trobar l'esportista en un determinat lloc i un determinat dia.

Notificació a l'esportista

La notificació de la selecció d'un esportista per al control de dopatge s'ha de fer com més aviat millor, ja sigui quan arriba l'agent de control de dopatge a les instal·lacions per a un control fora de competició o després que l'esportista finalitzi la competició. L'ACD (o escorta) ha de notificar-ho a l'esportista de manera discreta (és a dir, en privat, lluny de les àrees públiques).

Obtenció de mostres

La mostra s'ha d'obtenir després que s'hagi notificat la selecció a l'esportista. L'esportista pot decidir entre tres recipients per a l'obtenció de la mostra.

- L'escorta o l'ACD present en l'obtenció de la mostra ha de ser del mateix sexe que l'esportista. L'esportista s'ha de rentar les mans abans de l'obtenció d'una mostra.
- L'escorta o l'ACD han de tenir una visió clara durant l'obtenció de la mostra.
- S'ha de recomanar a l'esportista que buidi la bufeta en obtenir una mostra.
- Després de l'obtenció de la mostra s'ha de col·locar la tapa del recipient. Posteriorment, l'esportista i l'ACD o l'escorta han de tornar a l'àrea de processament per completar la divisió i el segellament de la mostra.
- La mostra de l'esportista ha de complir els requisits mínims de volum, és a dir, 90 ml d'orina. L'esportista pot triar entre tres equips per a l'enviament de mostres. L'esportista verifica que les ampolles A i B i les altres peces de l'equip d'enviament de mostres tinguin el mateix codi de mostra. Un mínim de 30 ml d'orina s'aboca a l'ampolla B.
- Un mínim de 60 ml d'orina s'aboca a l'ampolla A.
- Les ampolles A i B se segellen de manera segura. Els detalls del número d'ampolla, el volum i la densitat es registren en el formulari de control de dopatge.
- S'han de completar totes les seccions corresponents del formulari de control de dopatge i s'ha de traçar una línia en les que no escaiguin.
- L'esportista és l'última persona que signa el formulari de control de dopatge.

Anàlisi de laboratori

La informació que s'envia al laboratori és confidencial i els laboratoris acreditats per l'AMA han de respectar la cadena de custòdia i l'Estàndard internacional per a controls i investigacions. S'obrirà i analitzarà la mostra A, mentre que la mostra B s'emmagatzemarà en un lloc fresc i segur. Els resultats s'envien a l'OAD i a l'AMA.

Gestió de resultats

La mostra de l'esportista es divideix en dos, mostra A i mostra B. El laboratori que ha analitzat la mostra A informarà dels resultats de manera simultània l'OAD responsable de la gestió de resultats i l'AMA.

Si hi ha un resultat analític advers (RAA) a la mostra A, l'organització responsable de la gestió de resultats farà una revisió inicial. Si la revisió inicial confirma el RAA, es notifiquen per escrit a l'esportista els resultats i els drets pel que fa a l'anàlisi de la mostra B.

Si l'anàlisi de la mostra B confirma l'anàlisi de la mostra A, l'OAD responsable continua el procés de gestió de resultats inclòs el dret de l'esportista d'una audiència justa. L'audiència determina si hi va haver una infracció de les normes antidopatge i decideix les sancions que imposarà. En cas que l'anàlisi de la mostra B no confirmi l'anàlisi de la mostra A, no es prendran mesures addicionals amb la infracció.

Si es detecta una infracció, l'OAD que va autoritzar l'obtenció de la mostra és responsable d'iniciar el procés de gestió de resultats. Un grup independent decidirà les sancions que s'aplicaran en cada cas en particular, i es donarà a l'esportista l'oportunitat d'analitzar el seu cas per eliminar o reduir la sanció.

Passaport biològic de l'esportista

El principi fonamental del passaport biològic de l'esportista (PBE) es basa en el control dels paràmetres seleccionats que, indirectament, revelen els efectes del dopatge, en lloc de la detecció directa tradicional del dopatge. D'alguna manera, es compara la variabilitat intraindividual en el temps, en lloc de les diferències i els límits interindividus. El seguiment biològic durant la carrera esportiva d'un esportista ha de dificultar encara més l'ús de substàncies il·legals.

Actualment, hi ha dos mòduls vigents en el programa del PBE, l'hematològic (sang), per detectar el dopatge en sang, i l'esteroïdal (orina), per detectar esteroides anabòlics.

6. LOCALITZACIÓ DELS ESPORTISTES

La localització correspon a la informació que proporciona una quantitat limitada d'esportistes sobre el seu lloc de residència a la Federació Esportiva Internacional (FI) o a l'Organització Nacional Antidopatge (ONAD). Aquests esportistes són els que s'inclouen en un grup registrat per a controls i és part de les responsabilitats antidopatge dels esportistes principals.

A causa que els controls de dopatge fora de competició es poden fer sense notificar-ho als esportistes, constitueixen un dels mitjans més poderosos de dissuasió i detecció de dopatge i són un pas important a l'hora d'enfortir la confiança pública i la de l'esportista envers l'esport sense dopatge. La informació precisa sobre la localització és molt important per garantir l'eficàcia dels programes antidopatge, que estan dissenyats per protegir la integritat de l'esport i els esportistes nets.

7. AUTORITZACIONS D'ÚS TERAPÈUTIC

Les normes del Codi mundial antidopatge (el Codi) sobre les autoritzacions d'ús terapèutic (AUT) reconeixen el dret dels esportistes al tractament mèdic. Si la medicació o el mètode que l'esportista necessita per tractar una malaltia o afecció (segons el que prescriu el professional d'atenció a la salut) està inclòs en la llista prohibida, l'esportista, amb l'obtenció d'una AUT, tindrà l'autorització requerida per utilitzar el medicament prohibit.

L'Estàndard internacional per a autoritzacions d'ús terapèutic (EIAUT) inclou els criteris per atorgar una AUT, la confidencialitat de la informació, la formació dels membres dels comitès d'autoritzacions d'ús terapèutic (CAUT) i el procés d'aplicació de les AUT.

L'EIAUT estableix els criteris següents per atorgar una AUT:

- L'esportista patiria trastorns de salut significatius si no recorregués a substàncies o mètodes prohibits.
- L'ús terapèutic de la substància o del mètode no causaria una millora significativa en el rendiment que es pugui atribuir a l'estat de salut normal després del tractament de l'afecció mèdica.

- No hi ha alternativa terapèutica raonable a l'ús de la substància o del mètode prohibit. La necessitat d'utilitzar una substància o un mètode prohibit no pot ser la conseqüència total o parcial de l'ús previ no terapèutic d'una substància prohibida.

Qui atorga les AUT?

Un grup de metges independents que es reuneixen en un comitè denominat CAUT és l'encarregat d'analitzar correctament les sol·licituds.

Les AUT que atorguen les ONAD són vàlides per a competicions en l'àmbit nacional i les AUT que atorguen les FI són vàlides per a competicions en l'àmbit internacional. Tant les FI com les ONAD han de reconèixer les AUT concedides per l'altra organització i donar per fet que l'AUT reuneix els criteris que estableix l'EIAUT. Si es considera que una AUT no reuneix aquests criteris, es pot apel·lar a l'AMA perquè la revisi.

8. ADAMS

De conformitat amb el Codi mundial antidopatge (el Codi), l'Agència Mundial Antidopatge (AMA) té l'obligació de coordinar les activitats antidopatge i proporcionar un mecanisme per assistir les organitzacions interessades en la implementació del Codi.

Per aquest motiu, es va crear el Sistema de gestió i administració antidopatge (ADAMS). És un sistema de gestió de bases de dades a través d'Internet que simplifica les activitats diàries de totes les parts involucrades i els esportistes en el sistema antidopatge.

ADAMS:

- És una central de dades on es pot emmagatzemar tota la informació, en especial la localització, els resultats de la localització, les autoritzacions d'ús terapèutic (AUT), la informació sobre les infraccions de les normes antidopatge i cada vegada més passaports biològics d'esportistes (PBE).
- Permet compartir informació més fàcilment entre les organitzacions rellevants, cosa que minimitza la duplicació d'esforços per fer controls i de costos. ADAMS, amb la seva transparència, incrementa l'eficàcia i efectivitat en totes les activitats antidopatge.